

สถานการณ์การเกิดปะการังฟอกขาวในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2563

ฉบับที่ 6 ข้อมูลระหว่าง วันที่ 1-30 มิถุนายน 2563

งานทรัพยากรสิ่งมีชีวิตทางทะเล และ งานสมุทรศาสตร์และสิ่งแวดล้อมทางทะเล

สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สรุป จากการรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1-30 มิถุนายน 2563

- NOAA เริ่มลดระดับการเตือนพื้นที่แนวปะการังส่วนใหญ่ของฝั่งทะเลอ่าวไทย จากระดับ 2 “warning” - 3 “alert 1” มาอยู่ในระดับการเตือนที่ 1 “watch” ในช่วงสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมิถุนายน
- ข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลเฉลี่ยรายเดือนในพื้นที่ทั้งฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามันลดลงชัดเจนในเดือนมิถุนายน
- ต้นเดือนมิถุนายนมีรายงานการพบปะการังฟอกขาวระดับปานกลางในหลายพื้นที่และรุนแรงใน 2 (หาดเจษฎา ราชเจ้า จังหวัดชลบุรี และหาดพลา จังหวัดระยอง) ที่แนวปะการังโพล์พื้นน้ำเวลาน้ำลง
- ปะการังที่ฟอกขาวเกือบทุกพื้นที่มีการฟื้นตัวในช่วงปลายเดือนมิถุนายน

➤ ข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลและการพยากรณ์การเกิดปะการังฟอกขาว

● สถาบันฯ ยังคงทำการติดตามการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิน้ำทะเลอย่างใกล้ชิด จากข้อมูลดาวเทียมของ NOAA ผ่านเว็บไซต์ Coral Reef Watch (CRW) ที่มีการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาว (NOAA แบ่งระดับการเตือนเป็น 5 ระดับ: 0-4, ตารางที่ 1) โดยปัจจุบัน ปลายเดือนพฤษภาคม มีการเพิ่มระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวเป็นระดับที่ 2 “warning” ทั่วฝั่งทะเลอ่าวไทย และในบางพื้นที่เป็นระดับที่ 3 “alert 3” ส่วนฝั่งทะเลอันดามันยังคงอยู่ในระดับการเตือนที่ 1 “watch” ตามเกณฑ์การพยากรณ์จากข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเล ดังตารางที่ 1

การเปลี่ยนแปลงระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวของ NOAA ตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคม 2563

15 มีนาคม 2563	เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” บริเวณตอนใต้ ฝั่งทะเลอันดามัน
1 เมษายน 2563	เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” ในหลายบริเวณ และระดับที่ 2 “warning” ในพื้นที่อ่าวไทยฝั่งตะวันออก
15 เมษายน 2563	เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” ในบริเวณกว้าง รวมถึงลดระดับการเตือนบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออกมาอยู่ในระดับที่ 1 และยกระดับการเตือนบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตกและอันดามัน ตอนล่างเป็นระดับที่ 2 “warning”

30 เมษายน 2563 NOAA ยังคงระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวระดับที่ 1 “watch” ในฝั่งทะเลอ่าวไทย และระดับที่ 2 “warning” บริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก และ อันดามันตอนเหนือ

15 พฤษภาคม 2563 NOAA เพิ่มระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวเป็นระดับที่ 2 “warning” ทั่วฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามันตอนบน ส่วนอ่าวไทยตอนล่างลดลงระดับลงเป็นระดับที่ 1 “watch”

31 พฤษภาคม 2563 NOAA เพิ่มระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวเป็นระดับที่ 2 “warning” ทั่วฝั่งทะเลอ่าวไทย และ ระดับที่ 3 “alert 1” ในบางพื้นที่ ส่วนฝั่งทะเลอันดามันยังคงอยู่ในระดับการเตือนที่ 1 “watch”

<ปัจจุบัน> 30 มิถุนายน 2563 NOAA เริ่มลดระดับการเตือนพื้นที่แนวปะการังส่วนใหญ่ของฝั่งทะเลอ่าวไทย จากระดับ 2 “warning” - 3 “alert 1” มาอยู่ในระดับการเตือนที่ 1 “watch” ในช่วงสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมิถุนายน

- นอกจากนั้น สถาบันฯ ได้ตรวจสอบข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลทั้งฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามันจากสถานีติดตามอุณหภูมิน้ำทะเลชายฝั่งพบว่าอุณหภูมิในเดือนมิถุนายนลดลงชัดเจนทั้งสองฝั่งทะเลหลังจากที่อุณหภูมิเพิ่มขึ้นสูงสุดในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม โดยมีอุณหภูมิน้ำทะเลเฉลี่ยในเดือนมิถุนายนที่สถานีเกาะมันใน จังหวัดระยอง, เกาะไข่ จังหวัดชุมพร, และแหลมพันวา จังหวัดภูเก็ต อยู่ที่ 30.8°C, 30.5°C, และ 30.4 ตามลำดับ (รูปที่ 1)

➤ สถานการณ์การเกิดปะการังฟอกขาวและการฟื้นตัวของปะการัง

สรุป จากผลการรวบรวมและติดตามข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคมจนถึงปัจจุบันเดือนมิถุนายน พบว่าโดยรวมฝั่งทะเลอ่าวไทยปะการังที่เกิดการฟอกขาวระดับปานกลาง (พบรุนแรงในบางพื้นที่เฉพาะที่เป็นแนวปะการังโผล่พ้นน้ำในช่วงเวลาน้ำลง) ส่วนในทะเลอันดามันเกิดปะการังฟอกขาวในระดับเล็กน้อย โดยมีการประเมินความรุนแรงปะการังฟอกขาวตามเกณฑ์การประเมิน ดังตารางที่ 2

สถานการณ์ปะการังฟอกขาวมีความรุนแรงสูงสุดในช่วงต้นเดือนมิถุนายน (รูปที่ 2) ในช่วงปลายเดือนมิถุนายนปะการังที่ฟอกขาวเริ่มมีการฟื้นตัว สีของปะการังที่ฟอกขาวเริ่มกลับมา ยกเว้นหาดเจษฎาราชเจ้า จังหวัดชลบุรี และหาดปลา จังหวัดระยอง (แนวปะการังโผล่พ้นน้ำที่ฟอกขาวในระดับรุนแรง) ที่ปะการังยังคงฟอกขาวรุนแรงอยู่ นอกจากนั้นยังติดตามการเปลี่ยนแปลงของแนวปะการังเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ น้ำทะเลในแต่ละพื้นที่ตามช่วงเวลาต่าง ๆ (รูปที่ 3) แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาวล่าสุดในเดือนมิถุนายน ดังแสดงในรูปที่ 4-5 และภาพรวมสถานการณ์ในน่านน้ำไทย ดังแสดงในรูปที่ 6

➤ มาตรการสำหรับสถานการณ์ปะการังฟอกขาวในระดับต่าง ๆ

มาตรการที่นำมาใช้เพื่อบรรเทาหรือลดผลกระทบจากสถานการณ์การฟอกขาวต่อปะการังในระดับต่าง ๆ (ตารางที่ 3) สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

ระยะการฟอกขาวเล็กน้อย	มาตรการหลักเล็งกิจกรรมที่อาจจะส่งผลทำให้สถานการณ์ของแนวปะการังที่เริ่มฟอกขาวเสื่อมโทรมลง หรือทำให้ปะการังเกิดการอ่อนแอลง
ระยะฟอกขาวปานกลาง	มาตรการลดกิจกรรมที่ดำเนินการในแนวปะการังโดยตรง
ระยะการฟอกขาวรุนแรง	มาตรการงดเว้นกิจกรรมในบริเวณที่มีการฟอกขาวรุนแรง ดำเนินการปิดพื้นที่

ตารางที่ 1 เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการเกิดปะการังฟอกขาวโดย CRW

ระดับการเตือน	ระดับที่	แนวโน้มผลกระทบต่อแนวปะการัง
No Stress	0	สถานการณ์ปกติ
Watch	1	ปะการังเริ่มได้รับความเครียด แต่ยังไม่ปรากฏการฟอกขาว
Warning	2	มีโอกาที่จะพบการฟอกขาวของปะการัง
Alert 1	3	มีโอกาสมากขึ้นที่จะพบการฟอกขาวของปะการัง
Alert 2	4	มีโอกาที่จะพบการฟอกขาวของปะการังรุนแรง

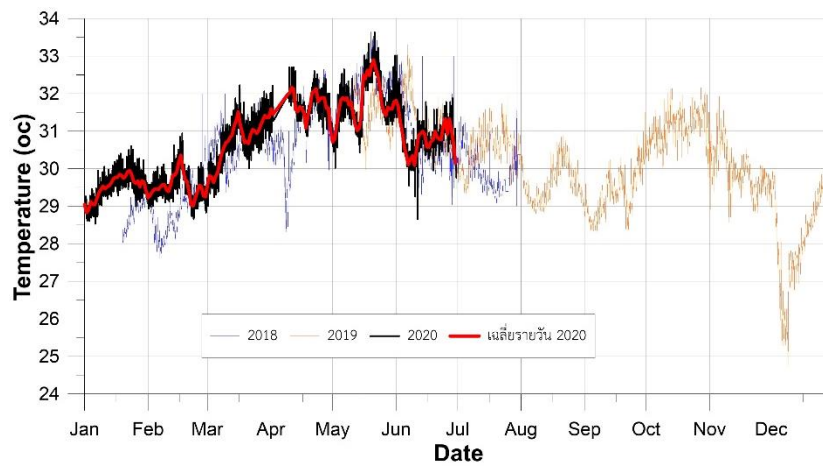
ตารางที่ 2 การประเมินระดับความรุนแรงของการเกิดปะการังฟอกขาว

ระดับความรุนแรง	% ปะการังฟอกขาว/ ปะการังที่มีชีวิต	รายละเอียดการประเมิน
ไม่มีการฟอกขาว	● ปะการังฟอกขาว <1%	ไม่พบปะการังฟอกขาวเลย ปะการังมีสีจาง (ยังไม่ขาว)
เล็กน้อย	● ปะการังฟอกขาว 1-10%	พบปะการังฟอกขาวได้บ้าง (ปะการังส่วนใหญ่ยังไม่ฟอกขาว)
ปานกลาง	● ปะการังฟอกขาว 10-50%	พบปะการังฟอกขาวได้หลายโคโลนี แต่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของปะการังมีชีวิตทั้งหมด
รุนแรง	● ปะการังฟอกขาว 50-90%	พบปะการังฟอกขาวได้หลายโคโลนี โดยพบปะการังฟอกขาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของปะการังมีชีวิตทั้งหมด
รุนแรงมาก	● ปะการังฟอกขาว > 90%	ปะการังเกือบทั้งหมดฟอกขาว มองไปแล้วแนวปะการังเป็นสีขาวโพลน

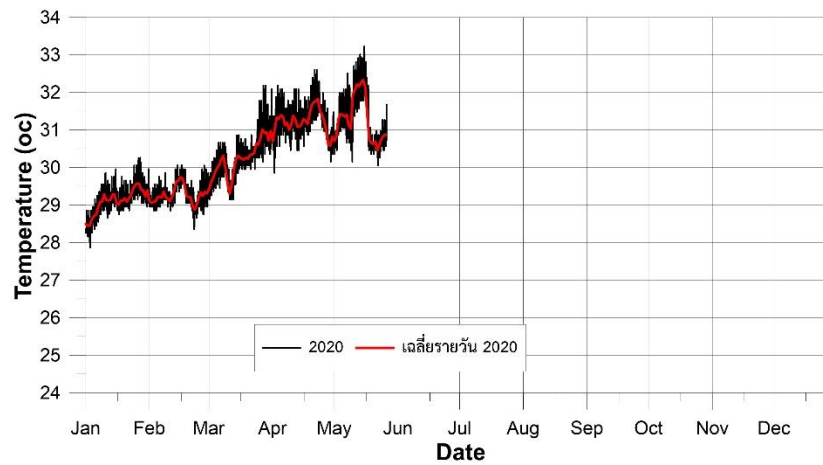
ตารางที่ 3 มาตรการรับมือเมื่อปะการังเกิดการฟอกขาวในระดับความรุนแรงต่าง ๆ

ระดับการเตือน	สถานการณ์	มาตรการ
Watch	อุณหภูมิน้ำทะเลสูงเกินกว่าปกติ	ติดตามเฝ้าระวัง แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ปะการังเริ่มมีสีซีดจาง	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง
Warning	ปะการังฟอกขาว 10%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง
Alert 1	ปะการังฟอกขาว 30%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง พิจารณาจำกัดกิจกรรม
Alert 2	ปะการังฟอกขาว 50%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง พิจารณาปิดพื้นที่

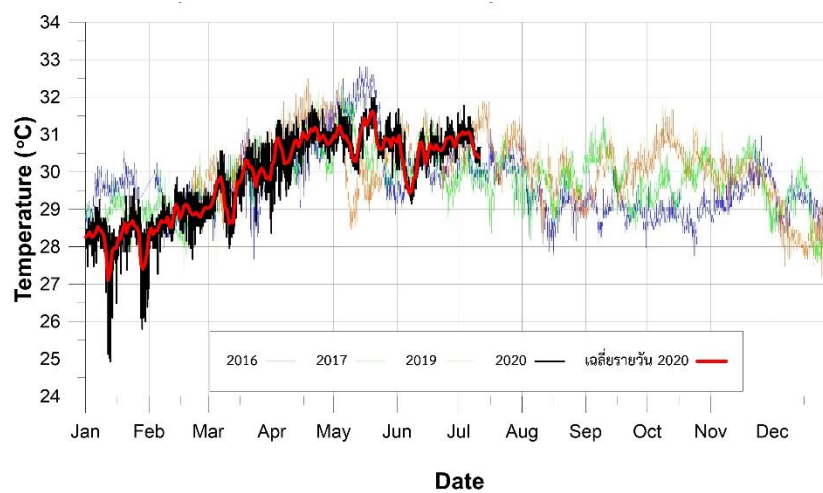
A) เกาะมันใน จังหวัดระยอง

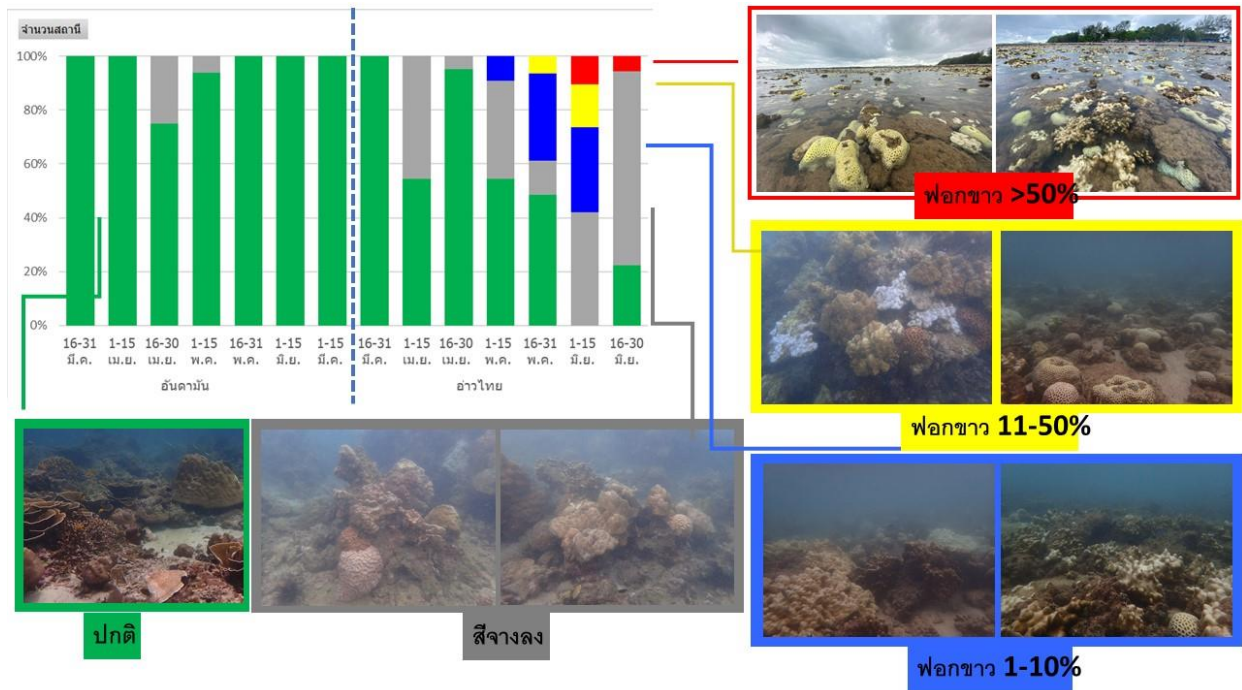
B) เกาะไข่ จังหวัดชุมพร

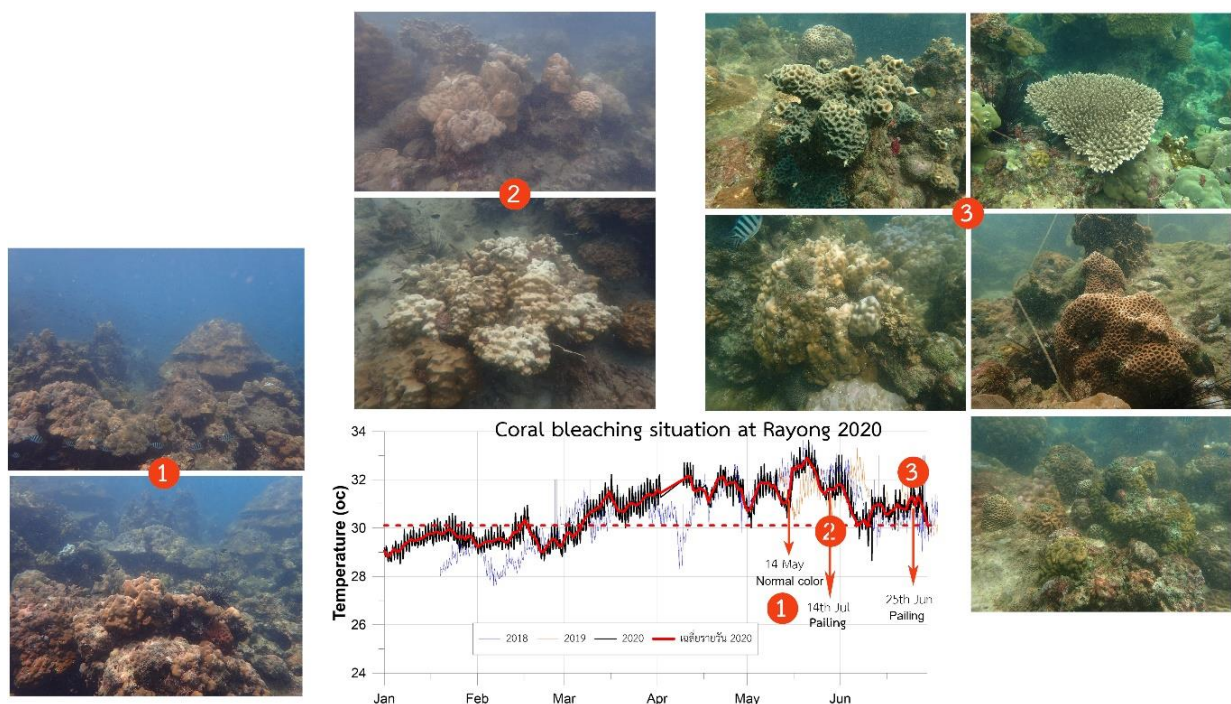
C) แหลมพันวา จังหวัดภูเก็ต

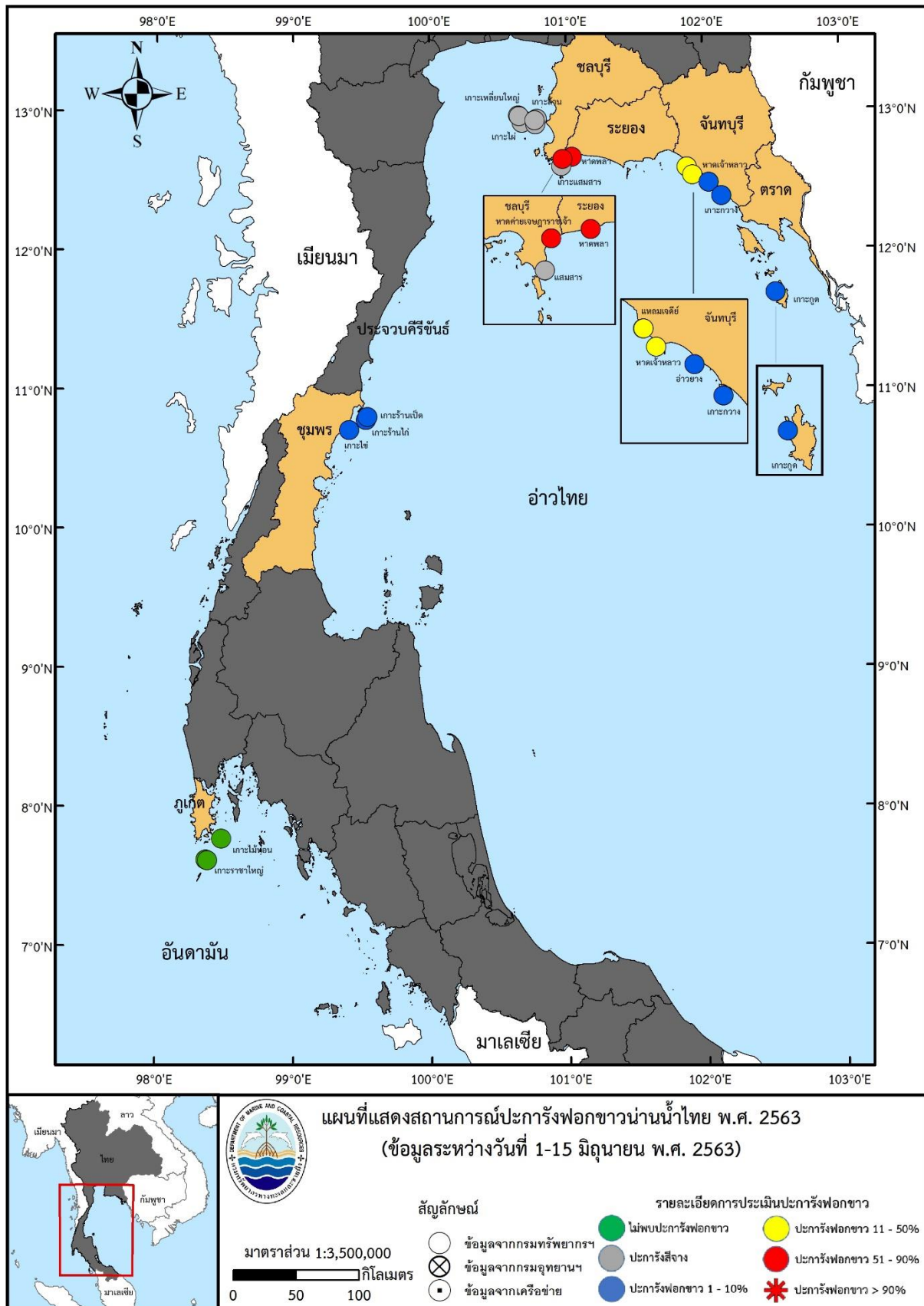
รูปที่ 1 อุณหภูมิผิวหนังน้ำทะเล A) เกาะมันใน จังหวัดระยอง B) เกาะไข่ จังหวัดชุมพร
C) แหลมพันวา จังหวัดภูเก็ต

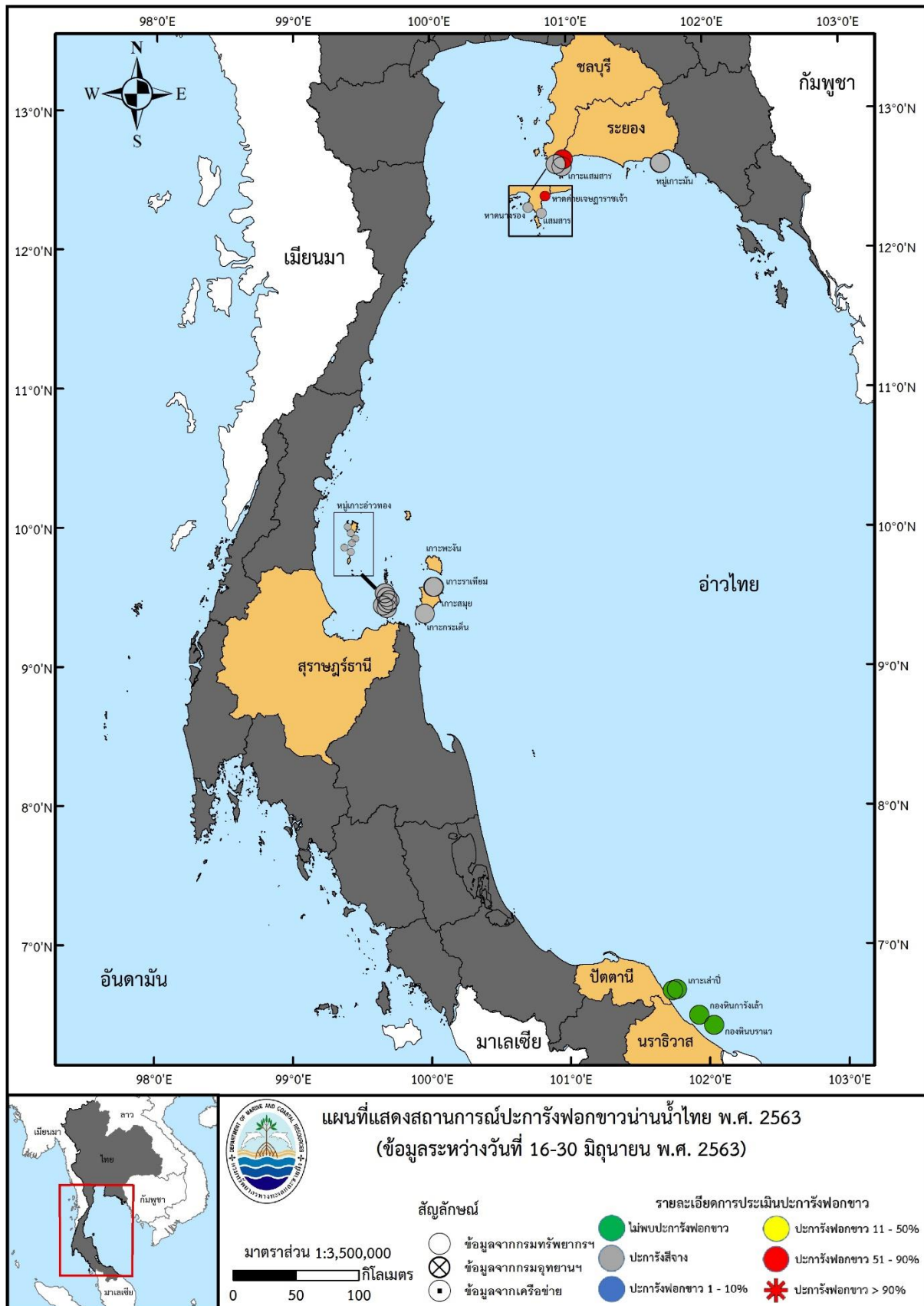
รูปที่ 2 สรุปสถานการณ์ปะการังฟอกขาวในน่านน้ำไทยตามระยะเวลา
ระหว่างเดือนมีนาคม - เดือนมิถุนายน 2563

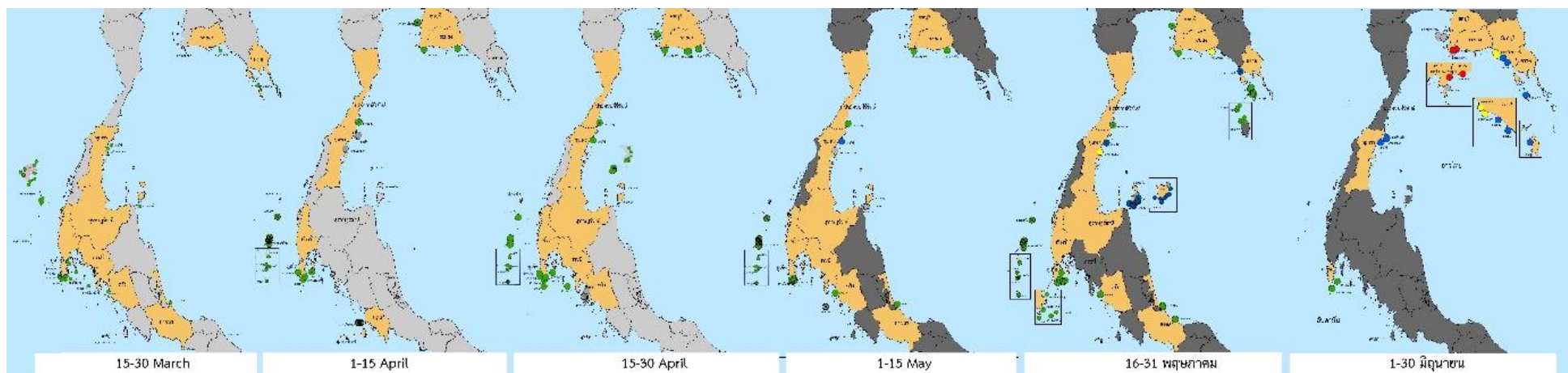
รูปที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของแนวปะการังเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิน้ำทะเลตามช่วงเวลา
บริเวณเกาะมันใน จังหวัดระยอง ระหว่างเดือนมีนาคม - เดือนมิถุนายน 2563

รูปที่ 4 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 1-15 มิถุนายน 2563

รูปที่ 5 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 16-30 มิถุนายน 2563

รูปที่ 6 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาวน่านน้ำไทย ตั้งแต่เดือนมีนาคม - มิถุนายน 2563